

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА.
МОРФЕМІКА І СЛОВОТВІР**

для студентів

спеціальності
рівня вищої освіти
освітньої програми

035 Філологія
першого (бакалаврського)
035.01.01 Українська мова та література

Київ 2024

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Код ЄДРПОУ 45307986	
Програма № <u>3094/24</u>	
Наказ № <u> </u> відділу моніторингу якості освіти	
<u> </u> (підпис)	<u> </u> (прізвище, ім'я, по-батькові)
к.р. з <u> </u>	20 <u>24</u> р.

Розробник: Лахно Наталія Валентинівна, доцент кафедри української мови, кандидат філологічних наук

Викладач: Лахно Наталія Валентинівна, доцент кафедри української мови, кандидат філологічних наук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української мови
Протокол від «17» січня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри української мови (Михайло ВІНТОНІВ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 035.01.01 Українська мова та література «31»січня 2024 р.

Гарант освітньої програми (Тетяна ВИДАЙЧУК)

Робочу програму перевірено «01» лютого 2024 р.

Заступник декана факультету

з науково-методичної та навчальної роботи (Світлана ГОРОБЕЦЬ)

Пролонговано:

на 20___/20___/н.р. _____ (_____), «___»___ 20___ р., протокол №___

на 20___/20___/н.р. _____ (_____), «___»___ 20___ р., протокол №___

на 20___/20___/н.р. _____ (_____), «___»___ 20___ р., протокол №___

на 20___/20___/н.р. _____ (_____), «___»___ 20___ р., протокол №___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Сучасна українська літературна мова»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	25/750	
Курс	1-4	
Семестр	1-7	
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	
Обсяг кредитів	25	
Обсяг годин, у тому числі:	750	
Аудиторні	404	100
Модульний контроль	50	-
Семестровий контроль	120	-
Самостійна робота	176	650
Форма семестрового контролю	Екзамен (1,3,5,7), залік (6)	
Змістовий модуль «Морфеміка і словотвір»		
Курс	2	
Семестр	4	
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, у тому числі:	60	
Аудиторні	28	8
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	15	-
Самостійна робота	13	52
Форма семестрового контролю	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – навчити студентів вільно володіти понятійною базою морфеміки, словотвору, морфонології, розуміти закономірності і тенденції сучасних процесів словотворення, домогтися осмисленого аналізу морфемної та словотвірної структури слова, вміння використовувати дані етимологічного аналізу при з'ясуванні історичних явищ у будові слова, сформулювати потребу звертатися до словників – морфемних,

словотворчих, тлумачних, етимологічних, різних наукових і навчальних джерел з метою самостійного акумулювання нової й актуальної інформації.

Завдання навчальної дисципліни:

- 1) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук.
- 2) Здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності. Володіння науково-дослідними методами відповідного фахового спрямування. Обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації. Критична обізнаність та інтелектуальна чесність. Здатність нестандартно виконувати типові й неординарні завдання. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- 3) Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань; до ефективного використання інформаційних технологій в соціальній і професійній діяльності.
- 4) Здатність до самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.
- 5) Досконале володіння українською мовою в її літературній формі, вміння використовувати засоби мови відповідно до специфіки комунікативної ситуації та контексту.
- 6) Здатність аналізувати лінгвістичні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, а також на основі відповідних загальнонаукових методів. Знання природи і сутності мови, походження й закономірностей розвитку мов, особливостей структури мови, класифікації мов світу, шляхів і методів вивчення мовного матеріалу. Знання системи сучасної української літературної мови, еволюції її словотвірної будови.
- 7) Здатність застосовувати нелінгвістичні знання в практичній філологічній діяльності. Уміти застосовувати знання ІКТ-технологій для виконання лінгвістичних завдань. Володіти базовими знаннями з юриспруденції, вміти застосовувати їх під час аналізу мовної політики та мовної ситуації в державі, проведення експертиз юридично значимих текстів.

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні спеціалісти ***набувають таких компетентностей: ЗК (загальні компетентності), ФК(фахові компетентності).***

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	
	ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	
	ЗК 4	Здатність бути критичним і самокритичним.	
	ЗК 5	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.	
	ЗК 6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	
	ЗК 7	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	
	ЗК 8	Здатність працювати в команді та автономно.	
	ЗК 10	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
	ЗК 11	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
	ЗК 12	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	
	ЗК 13	Здатність проведення досліджень на належному рівні.	
	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	ФК 1	Загально-професійні компетентності: Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
		ФК 2	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК 4		Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди української мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.	
ФК 5		Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також	

	знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
ФК 6	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК 7	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
ФК 8	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК 9	Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.
ФК 10	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ФК 11	Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
ФК 12	Здатність до організації ділової комунікації.
ФК 13	<p style="text-align: center;">Комунікативні компетентності:</p> <p>Лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції.</p>
ФК 14	Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти.

	ФК 15	Інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності.
	ФК 17	Прикладні компетентності: Інформаційна комунікативно-технічна компетенція: обізнаність щодо сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи в мережі Інтернет, з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних.

Організація навчальної діяльності в центрі культури української мови

Реформування системи вищої освіти на сучасному етапі зумовлює концептуальні зміни в напрямках, цілях, завданнях, змісті освіти, філологічної зокрема, які зорієнтовують передовсім на розвиток особистості, формування творчої ініціативи, мобільності, підвищення конкурентоздатності майбутнього фахівця.

Задля ефективної реалізації концепції нової освітньої стратегії університету програмою передбачено застосування можливостей Центру культури української мови.

Для цього впроваджено систематичне застосування граматичних тренінгів, дослідницьких завдань, що передбачають карткування мовного матеріалу, укладання мультимедійних словників, опрацювання спеціальної літератури тощо.

Крім того, студентів залучено до роботи в проблемних групах, до участі в наукових конференціях; мовних конкурсах тощо.

У Центрі заплановано презентації наукових видань із проблем культури української мови, зустрічі з науковцями.

3. Результати навчання за дисципліною:

Результати навчання	ПРН1	Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
----------------------------	------	--

ПРН2	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН3	Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
ПРН5	Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
ПРН6	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності.
ПРН7	Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ПРН8	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови та літератури, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
ПРН9	Характеризувати діалектні та соціальні різновиди української мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.
ПРН10	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН11	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.
ПРН12	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН 14	Використовувати мову (и), що вивчається (ються), в усній та писемній формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регустрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

	ПРН 15	Здійснювати лінгвістичний та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів;
	ПРН 16	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності;
	ПРН 17	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання;
	ПРН 19	Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філології;
	ПРН 20	Володіти іноземною мовою для письмового і усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт:					Са мо сті йн а
		Аудиторна:					
		Л е к ці ї	С е м ін а р и	П ра к т и ч ні	Л а б о р а т о р ні	М о д у ль н ь ні	
Змістовий модуль I. Морфемна структура слова							
Тема 1. Морфеміка як розділ науки про мову. Типи афіксальних морфем		2					
Тема 2. Характеристика морфем. Корінь, префікс, суфікс, флексія.			2				1
Тема 3. Характеристика морфем. Постфікс, конфікс, уніфікс, субморф, афіксоїди.				2			1

Тема 4. Співвідношення морфем та їхня валентність.				2			1
Тема 5. Морфемна структура слова. Основа слова				2			
Тема 6. Морфонологія. Історичні зміни в морфемній будові слова			2				1
Тема 7. Морфемний та етимологічний аналізи слів				2			1
Модульний контроль						2	
Разом	21	2	4	8		2	5
Змістовий модуль II. Словотвірна система. Способи словотвору							
Тема 8. Словотвір як розділ науки про мову. Словотвірна структура слова.			2				1
Тема 9. Словотвірна система			2				1
Тема 10. Способи словотворення. Чиста афіксація.			2				1
Тема 11. Змішані різновиди афіксального словотворення				2			1
Тема 12. Безафіксні способи словотворення. Змішані способи творення складних слів				2			1
Тема 13. Неморфологічні способи словотворення				2			1
Тема 14. Творення слів різних частин мови							1
Тема 15. Словотвірний аналіз				2			1
Модульний контроль						2	
Разом	24	0	6	8		2	8
Підготовка та проходження контрольних заходів	15						
Усього	60	2	10	16		4	13

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт:	
		Аудиторна:	Са мо сті йн а

		Л е к ці ї	С е м ін а р и	П р а к т и ч ні	Л а б о р а т о р ні	М о д у л ь ні	
Змістовий модуль I. Морфемна структура слова							
Тема 1. Морфеміка як розділ науки про мову. Типи афіксальних морфем		2					4
Тема 2. Характеристика морфем. Корінь, префікс, суфікс, флексія.							2
Тема 3. Характеристика морфем. Постфікс, конфікс, уніфікс, субморф, афіксоїди.							2
Тема 4. Співвідношення морфем та їхня валентність.							4
Тема 5. Морфемна структура слова. Основа слова							2
Тема 6. Морфонологія. Історичні зміни в морфемній будові слова							6
Тема 7. Морфемний та етимологічний аналізи слів				2			4
Модульний контроль							
Разом	28	2		2			24
Змістовий модуль II. Словотвірна система. Способи словотвору							
Тема 8. Словотвір як розділ науки про мову. Словотвірна структура слова.		2					4
Тема 9. Словотвірна система							4
Тема 10. Способи словотворення. Чиста афіксація.							4
Тема 11. Змішані різновиди афіксального словотворення							4
Тема 12. Безафіксні способи словотворення. Змішані способи творення складних слів							2
Тема 13. Неморфологічні способи словотворення							2
Тема 14. Творення слів різних частин мови							4
Тема 15. Словотвірний аналіз				2			4

Модульний контроль							
Разом	32	2		2			28
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	60	4		4			52

5. Програма навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова. Морфеміка і словотвір»

Змістовий модуль 1. Морфемна структура слова

Тема №1. Морфеміка як розділ науки про мову. Типи афіксальних морфем

Морфеміка як розділ науки про мову.

Морфема як мінімальна значуща одиниця мови. Морфема у співвідношенні з іншими одиницями мови. Морфема і морф. Тотожність і варіантність морфем.

Класифікація морфем української мови. Типи морфем за характером значення. Типи афіксів за позицією в структурі слова. Типи афіксів за функцією. Типи афіксів за способом їх вираження. Типи афіксів за формою. Типи афіксів за ступенем повторюваності. Типи афіксів за походженням.

Ключові слова: морфема, морф, аломорф, варіанти морфеми, морфемна будова.

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 3, 9, 23, 31, 43, 63

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

Тема №2. Характеристика морфем.

Характеристика кореневої морфеми. Корінь вільний і зв'язний.

Афіксальні морфеми. Особливості префіксальної морфеми. Значення і функції.

Характеристика суфікса. Значення і функції.

Специфічні ознаки флексії.

Ключові слова: корінь, префікс, суфікс, флексія.

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 1, 2, 3, 9, 10, 23, 30, 31, 43, 47, 63

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

Тема №3. Характеристика морфем. Постфікс, конфікс, уніфікс, субморф, афіксоїди.

Характеристика постфікса. Особливості термінології.

Інтерфікс як сполучний елемент. Склад інтерфіксів. Неоднозначність термінології.

Конфікс як єдиний перерваний афікс.

Специфічні ознаки уніфікс.

Афіксоїди як морфемні перехідного типу.

Ключові слова: уніфікс, постфікс, інтерфікс, конфікс, афіксоїди.

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 1, 2, 3, 9, 10, 23, 30, 31, 43, 47, 63

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

Тема №4. Співвідношення морфем та їхня валентність

Тотожність і варіантність морфем.

Полісемія та омонімія морфем. Синонімічні та антонімічні морфемні.

Валентність морфем. Обмеження у валентності морфем. Формальна валентність. Примусова валентність.

Ключові слова: полісемія, омонімія, синонімія, антонімія морфем, валентність морфем.

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 10, 23, 31, 40, 43, 63

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

Тема №5. Морфемна структура слова

Поняття морфемної структури слова.

Основа слова, її характеристика.

Подільність основ. Ступені подільності основ.

Ключові слова: морфемна структура слова, основа слова, подільність основ, ступені подільності основ.

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 3, 23, 27, 42, 43, 63

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

Тема №6. Морфонологія. Історичні зміни в морфемній будові слова.

Морфонологія як наука.

Морфонологічна модель, морфонологічна позиція, морфонема.

Морфонологічні явища.

Основні причини історичних змін.

Спрощення. Перерозклад. Ускладнення та декореляція.

***Ключові слова:** морфонологія, морфонологічна модель, морфонологічна позиція, морфонема, морфонологічні явища, історичні зміни, спрощення, перерозклад, ускладнення, декореляція.*

Рекомендована література:

***Основна:** 1–5.*

***Додаткова:** 3, 23, 27, 42, 43, 63*

***Інтернет-джерела:** 1–4*

***Інтернет-ресурси:** 1–6*

Тема №7. Морфемний та етимологічний аналізи слів.

Особливості етимологічного аналізу слова.

Мета морфемного аналізу слова. Основні прийоми виділення морфем у слові.

Схема морфемного аналізу.

***Ключові слова:** етимологічний аналіз, морфемний аналіз*

Рекомендована література:

***Основна:** 1–5.*

***Додаткова:** 3, 23, 47, 49, 63*

***Інтернет-джерела:** 1–4*

***Інтернет-ресурси:** 1–6*

Змістовий модуль II. Словотвірна система. Способи словотвору

Тема №8. Словотвір як навчальна дисципліна. Словотвірна структура

слова. Семантичні відношення між твірним та похідним словами

Словотвір як розділ мовознавства. Синхронний і діакронний словотвір.

Об'єкт і завдання словотвору.

Основні аспекти словотвору.

Похідне слово як основна одиниця словотвору, похідна основа. Твірна основа і формант. Словотвірна структура похідного слова.

Словотвірна пара як одиниця словотвору. Семантичні відношення між мотивуючим та мотивованим словами.

Словотвірне значення як вираження мотиваційних відношень.

Словотвірна мотивація, її види.

Ключові слова: словотвір, об'єкт словотвору, завдання словотвору, похідне слово, похідна основа, твірна основа, формант, словотвірна структура словотвірна пара, словотвірне значення, мотивація.

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 1, 2, 13, 14, 19, 20, 29, 32, 36, 37, 38, 38, 44, 45, 46, 48, 51, 59, 61, 63

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

Тема №9. Словотвірна система української мови

Поняття словотвірної системи.

Словотвірна категорія, словотвірні ряди, словотвірні розряди, словотвірні класи.

Основні ознаки словотвірного типу.

Словотвірна модель.

Будова словотвірного ланцюжка.

Словотвірна парадигма та її характеристика.

Структура словотвірного гнізда.

Ключові слова: словотвірна система, словотвірна категорія, словотвірні ряди, словотвірні розряди, словотвірні класи, словотвірний тип, словотвірна модель, словотвірний ланцюг, словотвірна парадигма, словотвірне гніздо.

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 8, 11, 13, 14, 16, 17, 20, 31, 34, 52, 54, 63, 64

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

Тема №10. Способи словотворення. Чиста афіксація

Поняття про спосіб словотворення. Класифікація способів словотворення.

Афіксація і її чисті різновиди: суфіксація, префіксація, постфіксація і флексійний різновид.

Ключові слова: спосіб словотворення, класифікація способів словотворення, афіксація, суфіксація, префіксація, постфіксація, флексійний різновид.

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 4, 5, 13, 14, 21, 24, 31, 57, 58, 63, 65

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

Тема №11. Змішані різновиди афіксального словотворення.

Характеристика суфіксально-префіксального способу словотворення.

Особливості суфіксально-постфіксального способу.

Характеристика префіксально-постфіксального способу.

Специфіка префіксально-суфіксально-постфіксального способу.

Ключові слова: суфіксально-префіксальний спосіб словотворення, суфіксально-постфіксальний спосіб, префіксально-постфіксальний спосіб, префіксально-суфіксально-постфіксальний спосіб

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 13, 14, 24, 31, 57, 58, 63

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

Тема №12. Безафіксні способи словотворення. Змішані способи творення складних слів.

Особливості нульсуфіксального способу (усічення). Типи слів, утворених нуль-суфіксальним способом. Термінологія.

Основоскладання. Типи. Словоскладання (юксатапозиція). Основні типи.

Абревіація. Типи ініціальних слів. Різновиди складноскорочених слів.

Характеристика складно-суфіксального способу.

Особливості складання з усіченням.

Специфіка префіксально-складно-суфіксального способу.

Ключові слова: нульсуфіксальний спосіб, осново- і словоскладання, абревіація, складно-суфіксальний спосіб, складання з усіченням, префіксально-складно-суфіксальний спосіб.

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 13, 14, 25, 31, 57, 58, 63

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

Тема №13. Неморфологічні способи словотворення.

Морфолого-синтаксичний спосіб. Конверсія. Семантико-граматичне перетворення парадигми слова. Лексикалізація граматичних форм.

Лексико-семантичний спосіб. Термінологія. Три різновиди лексико-семантичного словотворення.

Специфіка лексико-синтаксичного способу.

Ключові слова: морфолого-синтаксичний спосіб, лексико-семантичний спосіб, лексико-синтаксичний спосіб.

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 7, 13, 14, 31, 57, 58, 60, 63

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

Тема №14. Творення слів різних частин мови.

Творення іменників.

Творення прикметників.

Творення дієслів.

Творення прислівників.

Ключові слова: творення, іменники, прикметники, дієслова, прислівники.

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 12, 13, 14, 17, 18, 21, 31, 36, 57, 58, 63

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

Тема №15. Словотвірний аналіз.

Мета і завдання словотвірного аналізу. Правила словотвірного аналізу.

Схема словотвірного аналізу[**8.1:** 1; **8.2:** 14; 22;**8.3:** 1; 2; 3; 4].

Ключові слова: словотвірний аналіз, правила словотвірного аналізу, схема словотвірного аналізу.

Рекомендована література:

Основна: 1–5.

Додаткова: 14, 22

Інтернет-джерела: 1–4

Інтернет-ресурси: 1–6

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Вид діяльності студента	Макс имал ьна к-сть балів за один ицю	Модуль I	Модуль II
-------------------------	--	----------	-----------

		КЛ БКІ СТ Ь ОД ИН ИЦ Ь	ма кс им ал ьн а к-с ть ба лів	КІ Л Ь КІ С Т Ь О Д И Н И Ц Ь	ма кс им ал ьн а к-с ть ба лів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-
Відвідування семінарських занять	1	2	2	3	3
Відвідування практичних занять	1	4	4	4	4
Робота на семінарському занятті	10	2	20	3	30
Робота на практичному занятті	10	4	40	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30	8	40
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
	РАЗОМ		122		142
Максимальна кількість балів: 264					
Розрахунок коефіцієнта: $264/100=2.64$					
Екзамен в 5 семестрі			40		

**СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ
НАВЧАННЯ**

Вид діяльності студента	Макс имал ьна к-сть балів за один	Модуль I	Модуль II

	ИЦЮ	КЛ БКІ СТ Ь ОД ИН ИЦ Ь	ма кс им ал ьн а к-с ть ба лів	КЛ БКІ СТ Ь ОД ИН ИЦ Ь	М а к с и м а л ь н а к -с т ь б а лі в
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1
Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30	8	40
	РАЗОМ		42		52
Максимальна кількість балів: 94					
Розрахунок коефіцієнта: $94/100 = 0.94$					
Екзамен в 5 семестрі			40		

6.2.Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Завдання для самостійної роботи

Зміст завдання	Максимальна кількість балів за виконання завдання
Змістовий модуль I. Морфемна структура слова	
<i>1. Морфеміка як розділ науки про мову. Типи афіксальних морфем. Характеристика морфем. Корінь, префікс, суфікс, флексія (1 год.)</i>	5

<ul style="list-style-type: none"> ● опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; ● підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ● опрацювання статті Полюги Л.М. Варіанти морфем і морфемний розбів слова /Українська мова в школі. 1983. №2. С.38-42 ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	
<p>2. Характеристика морфем. Постфікс, конфікс, уніфікс, субморф, афіксоїди (0,5 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; ● підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	5
<p>3. Співвідношення морфем та їхня валентність (0,5 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ● опрацювання статті Лахно Н.В. Поняття валентності у дослідженні словотвірної структури дієслова. <i>Збірник наукових праць «Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур: Пам'яті академіка Леоніда Булаховського»</i>. Вип. 6. Київ: Бібліотека українця, 2006. С. 75-80. ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	5
<p>4. Морфемна структура слова. Основа слова (1 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ● опрацювання статті Прус В.В. Критерії кваліфікації основи слова в морфемному аналізі : http://studentam.net.ua/content/view/8523/97/ ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	5
<p>5. Морфонологія. Історичні зміни в морфемній будові слова (1 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● підготувати конспект відповіді на кожне питання 	5

<p>практичної роботи за наведеним списком літератури;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● опрацювання статті Трубецького М.С. Деякі міркування відносно морфонології. <i>Українська дериватологія</i>. Дніпропетровськ, 1998. С.183-185; ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	
<p>6. Морфемний та етимологічний аналізи слів (1 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ● систематика вивченого матеріалу перед модульним контролем; ● опрацювання вступної статті до «Морфемного словника» Л.М.Полюги. Київ, 1983. С.4-14; ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	5
Разом: 5 год.	Разом: 30 балів
Змістовий модуль II. Словотворна система. Способи словотвору	
<p>7. Слововір як розділ науки про мову. Слововірна структура слова (1 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● опрацювання статті Соколової С.О. Мотивація в колі суміжних явищ. <i>Мовознавство</i>. 2004. №1. С. 62-69; ● підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	5
<p>8. Слововірна система (1 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ▪ опрацювання статті Коржик Л. Слововірні ланцюжки як одиниці слововірної системи мови: http://194.44.152.155/elib/local/2682.pdf ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	5
<p>9. Способи словотворення. Чиста афіксація (1 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	5
10. Змішані різновиди афіксального словотворення (1 год.)	5

<ul style="list-style-type: none"> ▪ підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	
<p>11. Безафіксні способи словотворення. Змішані способи творення складних слів (1 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ▪ опрацювання статті Рудницької Л. І. Щербачук. Л. Ф. До питання про спосіб творення слів типу <i>спец, зав, рок</i> в українській мові: http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/74088/76-Rudnickaya.pdf?sequence=1 ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	5
<p>12. Неморфологічні способи словотворення (1 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ● опрацювання статті Заєць В.Ф. Морфолого-синтаксична деривація в художньому тексті: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/15445/2/V-Zaets_S_1_2016_IF.pdf ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	5
<p>13. Творення слів різних частин мови (1 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	5
<p>14. Словотвірний аналіз (1 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● підготувати конспект відповіді на кожне питання практичної роботи за наведеним списком літератури; ● опрацювати «Додаткові матеріали» до теми в ЕНК; ● систематика вивченого матеріалу перед модульним контролем; ● виконання тестових завдань в ЕНК. 	5
	Разом: 8 год.
Усього: 13 год.	Разом: 40 балів 70 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи

Після опрацювання теоретичних матеріалів студенти виконують на платформі "Мудл" тестові завдання. Тест містить 10 питань. Студент отримує по 0,5 балів за кожну правильну відповідь. Максимальна оцінка 5 балів.

6.3 . Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Кожний модуль включає бали за *модульну контрольну роботу* (модульний контроль).

Виконання модульних контрольних робіт здійснюємо в системі "Мудл".

Модульний контроль відбувається після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Критерії оцінювання виконання студентами модульних контрольних робіт

Модульні контрольні роботи студенти виконують на платформі "Мудл" у формі тестів. Один варіант містить 11 запитань. 8 запитань оцінено по 2 бали за кожну правильну відповідь і три запитання оцінено по 3 бали за правильну відповідь. Усього 25 балів.

6.4. Форма проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма семестрового контролю – екзамен (5 семестр).

Умови допуску: студент виконав усі практичні завдання, модульні контрольні роботи та блок самостійної роботи, виступав на семінарських заняттях, набрав не менше 36 балів.

Форма проведення: письмова на платформі "Мудл" у формі тестів.

Тривалість проведення: 2 години.

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання

Екзаменаційний тест містить 10 питань зі змістового модуля «Морфеміка і словотвір». 1 – 8 питання оцінено по 0,5 балу за кожну правильну відповідь; 8, 9, 10 питання оцінено по 2 бали за правильну відповідь. Усього 10 балів із 40.

6.5. Орієнтовний перелік питань для екзамену

1. Поняття морфеми.
2. Класифікація морфем за роллю в складі слова, за семантичною функцією, за наявністю звукового показника, за кількістю фонем, за здатністю сполучатися з іншими морфемами, за поширеністю.

3. Співвідношення між регулярністю, продуктивністю і частотністю афіксів.
4. Поняття синонімії й омонімії морфем. Інтерфікси. Афіксоїди. Асемантичні морфеми.
5. Основа слова. Основа словозміни, словотвору і формотворення.
6. Історичний характер морфемної структури слова. Типи змін у морфемній будові слова: опрощення, перерозклад, ускладнення, декореляція.
7. Правила морфемного аналізу.
8. Словотвір та його зв'язок з лексикою, морфологією і синтаксисом. Словотвір синхронний і діахронний.
9. Поняття продуктивності у словотворі.
10. Словотвірна мотивація та її різновиди. Множинність словотвірної мотивації.
11. Морфема, формант, морфемний склад і словотвірна структура слова.
12. Основні одиниці системи синхронного словотвору.
13. Способи словотвору в сучасній українській мові, їх вивчення в україністиці.
14. Особливості словотвору різних частин мови.
15. Морфонологічні явища в словотворі.
16. Поняття словотвірної пари, словотвірної парадигми, словотвірного ланцюжка, словотвірного гнізда, словотвірного типу, словотвірної моделі, твірна база і словотвірні засоби.
17. Морфемні і словотвірні словники української мови.
18. Словотвір сучасної української літературної мови як об'єкт наукового вивчення і як розділ мовознавства. Загальнотеоретичне і практичне значення розробки питань словотвору.
19. Місце словотвору в системі наук про мову.
20. Словотвір і морфемна будова слова. Зв'язок проблем словотвору з проблемами морфемної будови слова.
21. Способи словотвору і структурні класи слів. Відмінність морфемного від словотвірного аналізу.
22. Основні поняття і терміни словотвору: твірна основа (твірна база), структурні різновиди твірних основ.
23. Словотворчі засоби (основні і допоміжні).
24. Способи словотвору; ознаки, за якими розрізняються способи словотвору.
25. Непохідне і похідне слово; словотвірна пара.
26. Словотвірний пучок; словотвірний ланцюжок; словотвірне значення; словотвірне гніздо; словотвірний тип; словотвірна модель; словотвірний розряд; словотвірна категорія; словотвірний клас; словотвірна парадигма.
27. Морфологічний спосіб творення слів: суфіксація, префіксація, префіксально-суфіксальний різновид, флективний різновид, постфіксація,

- складання. Специфіка кожного з різновидів морфологічного способу словотворення.
28. Лексико-семантичний спосіб. Джерела лексико-семантичних дериватів, основні моделі.
29. Лексико-синтаксичний спосіб. Специфіка лексико-синтаксичних утворень.
30. Морфолого-синтаксичний спосіб. Специфіка морфолого-синтаксичного словотвору. Різновиди морфолого-синтаксичного словотвору:
субстантивізація, ад'єктивізація, прономіналізація, адвербіалізація.
31. Правила словотвірного аналізу слова.

6.6. Шкала відповідності оцінок

<i>Кількість балів</i>		<i>Значення оцінки</i>
A	100-90	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
Fx	35-59	Незадовільно – з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного

		перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. Навчально-методична карта модуля «Морфеміка і словотвір»

Разом: 60 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 16 год., семінарські заняття – 10 год., самостійна робота – 13 год., модульний контроль – 4 год., семестровий контроль – 15 год.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		
Назва модуля	Морфемна структура слова		Словотвірна система. Способи словотвору		
Кількість балів за модуль	122		142		
Загальна кіл-ть балів	264				
Лекції	1				
Теми лекцій	Морфеміка як розділ науки про мову. Типи афіксальних морфем (1б.)				
Теми семінарських занять	Характеристика морфем (1+10б.)	Морфонологія. Зміни в морфемній будові слова (1+10б.)	Словотвір як розділ науки про мову. Словотвірна структура слова. (1+10б.)	Словотвірна система (1+10б.)	Способи словотворення. Чиста афіксація (1+10б.)

Теми практичних занять	Характеристика морфем (1+10б.)	Співвідношення морфем і їхня валентність (1+10б.)	Морфемна структура слова (1+10б.)	Морфемна етимологічний аналіз слів (1+10б.)	Змішані різновиди афіксального словотворення. (1+10б.)	Безафіксні способи словотворення Змішані способи творення складних слів (1+10б.)	Неморфологічні способи словотворення (1+10б.)	Словотвірний аналіз (1+10б.)
Самостійна робота	(6*5) 30 балів				(8*5) 40 балів			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)							

8.Рекомендовані джерела

8.1. Основна література

1. Вакарюк Л. О., Панцьо С. Є. Українська мова. Морфеміка і словотвір : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2004. 184 с.
2. Горпинич В.О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфонологія. Київ, Вища школа, 1999. 241 с.
3. Сучасна українська літературна мова : Морфологія. Синтаксис : підручник. Київ, 2010. С. 20 – 52.
4. Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А. Словотвірна морфеміка сучасної української мови. Київ, 1998. С.7 - 13.
5. Караман С.О., Караман О.В., Плющ М.Я. Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. Київ, 2011. С. 150 – 175

8.2. Додаткова література

1. Безпояско О.К. І корінь, і суфікс. *Культура слова*. 1986. № 36. С. 6 - 9.
2. Безпояско О.К. Іншомовні префікси в українській мові. *Мовознавство*. 1979. № 6.
3. Безпояско О.К., Городенська К.Г. Морфеміка української мови. Київ, 1987.
4. Вашук В.О. Флективний спосіб творення похідних іменників. *Українська мова в школі*. 1973. № 10.
5. Горбачук В.Т. Основні поняття і терміни морфеміки. Київ, 1982.
6. Городенська К.Г. Про префікси і префіксоїди в українській мові. *Мовознавство*. 1986. № 1.
7. Городенська К.Г. Проблема виділення словотвірних категорій (на матеріалі іменника). 1994. № 6.
8. Городенська К.Г., Кравченко М.ф. Словотвірна структура слова (Відіменні деривати). Київ : Наук, думка, 1981.
9. Горпинич В.О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфонологія. Київ : Вища школа, 1999.
10. Горпинич В.О. Українська словотвірна дериватологія. Дніпропетровськ, 1998.
11. Грещук В. Поняття словотвірної парадигми в сучасній дериватології. *Мовознавство*. 1985. № 1.
12. Грещук В. Структура словотвірних значень відприкметникових утворень в сучасній українській мові. *Українське мовознавство*. Київ, 2001. № 12.
13. Грещук В. Український відприкметниковий словотвір. Івано-Франківськ, 1995.
14. Грещук О.Б. Текстотворчі функції словотвірної пари "твірне-похідне". *Мовознавство*. 1997. № 1.
15. Карпіловська Є.А. Кореневий гніздовий словник української мови. Київ : "Українська енциклопедія" імені М.П. Бажана, 2002.
16. Карпіловська Є.А. Суфіксальна підсистема сучасної української літературної мови : будова та реалізація. Київ : Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України, 1999.
17. Каспришин З.О. Складні випадки словотвірного аналізу. *Українська мова в школі*. 1989. № 11.
18. Клименко Н.Ф. Основи морфеміки української мови. Київ, 1998.
19. Клименко Н.Ф. Система афіксального словотворення сучасної української мови. Київ : Наукова думка, 1973. 186 с.
20. Клименко Н.Ф. Словотворча структура і семантика складних слів у сучасній українській мові. Київ, 1984. С.37 – 50.
21. Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А., Карпіловський В.С., Недозим Г.І. Словник афіксальних морфем української мови. Київ, 1998.

22. Ковалик І.І. "Словотворчий" чи "словотвірний". *Культура слова*. 1981. Вип. 20.
23. Ковалик І.І. Основні проблеми вчення про словотвір. *Українська мова в школі*. 1970. №11.
24. Ковалик І.І. Вчення про словотвір. Львів : Вид-цтво Львівського ун-ту, 1958.
25. Кравченко М.В. Явище усічення у системі віддієслівних іменників. *Українська мова в школі*. 1984. № 3
26. Мамрак А. Продуктивність словотвірних типів у сучасній українській мові. *Мовознавство*. 1982. № 4.
27. Мамрак А.В. Проблеми словотвірної омонімії. *Мовознавство*. 1992. №3
28. Мацько О. М. Абrevіатури як згорнені мовні формули в дипломатичних текстах. *Мовознавство*. 2000. № 1.
29. Морфемна структура слова. Київ : Наук.думка, 1979.
30. Муромцев І. В. Морфеміка і словотвір сучасної української мови. Харків, 1980. Вип. 1. Морфеміка.
31. Полюга Л. М. Варіанти морфем і морфемний розбір. *Українська мова в школі*. 1963.№2.
32. Полюга Л.М. Словник українських морфем. Львів, 2002.
33. Сікорська З.С. Морфемний аналіз слова. *Українська мова в школі*. 1984. № 8.
34. Сікорська З.С., Шарпило Б.А. Про інтерфікси та інтерфіксацію. *Українське мовознавство*. Київ, 1977. Вип. 5.
35. Сікорська З.С. Словотвірна структура похідних слів з різною формально-семантичною відносністю. *Словотвірна семантика східнослов'янських мов*. Київ, 1983.
36. Сікорська З.С. Українсько-російський словотворчий словник. Київ, 1985.
37. Соколова С.О. Семантичний аспект словотвірної мотивації (на матеріалі префіксального словотвору дієслів). *Мовознавство*. 2000. № 2-3.
38. Стишов О.А. Нові абrevіатури в мові мас-медіа кінця ХХ століття /Мовознавство. 2001.№ 1.
39. Сучасна українська літературна мова / за ред. І.К. Білодіда. Київ : Наук. Думка, 1969.
40. Сучасна українська літературна мова /за ред. О.Д.Пономаріва. Київ : Либідь, 1997. С.107-189.
41. Тараненко О.О. Смилова основа процесів словотворення. *Мовознавство*. 1982. № 5.С. 19-27.
42. Третевич Л.М. До питання про безсуфіксний спосіб словотвору. *Питання мовознавства. Серія філологічна*. Київ, 1975.
43. Тропіна Н.П. До питання про сутність лексико-семантичної деривації / Мовознавство. 1997. № 1.
44. Циганенко Т.П. Словотвірне значення як категорія дериватології. *Словотвірна семантика східнослов'янських мов*. Київ, 1983.
45. Шевчук О.С. Способи словотвору в сучасній українській літературній мові. Донецьк, 1990.
46. Шепель Ю.О. Моделювання словотвірних гнізд та рядів слів з вільним і зв'язаним коренем. *Мовознавство*. 1992. № 2.
47. Яценко І.Т. Морфемний аналіз : Словник-довідник. У 2-х т. Київ, 1980 - 1981.
48. Яценко І.П. Про подільність основи слова. *Українська мова в школі*. 1981. № 6. С. 15 - 23.
49. Hornby A. S. The Advanced Learner's Dictionary of Current English. Oxford. Oxford University Press, 1982, 842 p. 14.
50. Kveselevich D. I. Modern English lexicology in practice. Vinnytsa, Nova Knyha Publishers, 2003, 128 p.

8.3. ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

1. Горпинич в. О. Сучасна українська літературна мова: морфеміка, словотвір, морфологія. Київ, 1999. С. 126. Режим доступу : <https://issuu.com/nataliaborshch/docs/5605d4aca9f351/318>
2. Граматика української мови: У 2 ч. Ч. I. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: Підручник. Київ: Вища щкола, 2005. 286 с. Режим доступу : <http://194.44.152.155/elib/local/sk684094.pdf>
3. Пономаренко С. Сучасна українська мова : Морфеміка. Дериватологія. Морфологія : навчальний посібник / С. Пономаренко ; відп. ред. О. В. Крутоголова. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 300 с. Режим доступу : http://dspace.chmnu.edu.ua/bitstream/123456789/64/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%A1.%20%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B0%20%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%20%D0%BC%D0%BE%D1%80%D1%84%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0_%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D0%BC%D0%BE%D1%80%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf
4. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка і словотвір. *Електронний навчальний курс [Електронний ресурс]*. Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018. Режим доступу : <http://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=11862>

8.4. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Лінгвістичний портал. Режим доступу : <http://www.mova.info/>
2. Центр культури української мови. Режим доступу : <https://centrkum.blogspot.com/>
3. Український лінгвістичний портал. «Словники України» on-line (Словозміна. Синонімія. Фразеологія). Режим доступу : <http://www.mova.info/>
4. Українська мова: Енциклопедія. Режим доступу : <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
5. Українська мова професійного спілкування. Режим доступу : https://pidruchniki.com/1435072247592/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_profesijnogo_spilkuva_nnya
6. Український мовно-інформаційний фонд НАН України (Ресурси сайту). Режим доступу : <http://lcorp.ulif.org.ua/LSlist/>
7. Уроки державної мови. Режим доступу : <http://mova.kreschatic.kiev.ua/>